

Проспект Миру - одна з центральних вулиць м. Конотопа... Щоранку, з 1974 року, цією вулицею, групами і поодинці, поспішають юнаки і дівчата до білих ошатних корпусів одного з найстаріших навчальних закладів нашого міста та одного з найперших залізничних навчальних закладів нашої держави. Історія навчального закладу розпочалася у далекому 1890 році. І вже майже 120 років день за днем, крок за кроком, сторінка за сторінкою складається літопис Політехнічного технікуму Конотопського інституту Сумського державного університету. За час свого існування заклад став рідною домівкою, школою життя, першою сходиною в трудовій біографії для десятків й десятків тисяч своїх випускників. У рамках підготовки до відзначення 120-річчя від дня заснування навчального закладу ми відкриваємо рубрику "Це нашої історії рядки...", яка розповідатиме про те, яким він був - шлях на освітянській ниві довжиною в 120 років , - шлях становлення, перетворень, пошуку, безперервного розвитку.

Політехнічний технікум Конотопського інституту Сумського державного університету: від сивої давнини до сьогодення.

до 1890 р. – побудовані: навчальний корпус технічного залізничного училища, житлова дерев'яна рублена будівля для начальника технічного училища поблизу Головних залізничних майстерень

20 серпня 1890 р. – відкриття в Конотопі трирічного технічного залізничного училища Московсько-Кієво-Воронезької залізниці з метою підготовки технічних кадрів (машиністів, майстрів з ремонту паровозів і вагонів, дорожніх майстрів, чергових по станціям, старших телеграфістів та інших залізничних службовців)

28 травня 1893 р. – перший випуск Конотопського технічного залізничного училища; з 22 випускників училища 15 були зараховані слюсарями у збірний цех Конотопських залізничних майстерень з оплатою 50коп за день, 4 – ремонтними робітниками, 3 – учнями телеграфу

вересень 1906 р. – відкриття гуртожитку на 45 місць для учнів училища на першому поверсі навчального корпусу

1908р. - учні випускного класу здійснили екскурсійну подорож до Москви, управління залізницею для цієї подорожі виділило учням і педагогам 4-колесний пасажирський вагон, в якому подорожували і проживали 3 дні в Москві

18 квітня 1910 р. - організовано екскурсію до Криму з відвідуванням Нікітського ботанічного саду для 37 учнів, яких супроводжували начальник училища – Точинський Л.А., інспектор – Іванов Ю.Ф., викладач Лисенко

вересень 1912 р. – побудована двоповерхова цегляна будівля навчальних майстерень з відділеннями: столярно-теслярським , слюсарним, верстатним

весною 1913 р. – придбано перший футбольний м'яч, у вільні від навчання дні учні під керівництвом наглядача Жукова грали в футбол; взимку на подвір'ї училища облаштовували ковзанку, з великим задоволенням її відвідували не лише учні училища, а й молодь міста

1914 р. – закінчено прибудову до приміщень навчальних майстерень (одноповерхова цегляна будівля для ковальського відділення) 1915р. – з м. Вільно до Конотопу було евакуйоване технічне залізничне училище, воно перебувало в нашому місті до осені 1918р.; після прийняття рішення про відкриття в м. Брянську середньо-технічного училища, до Брянську вирушила адміністрація і частина викладачів, туди ж були відправлені інвентар, обладнання, бібліотечний фонд училища з Вільно, але всі учні з Вільно і друга частина викладачів (Певницький М.В., Гроднинській І.А., Єланський Е.М., Суздальницький, Цветакович, Дрейфількус) залишилися в Конотопі.

липень 1917 р. – технічне училище реорганізоване у середній навчальний заклад з 4-річним строком навчання механічній (тяговій) спеціальності

1919 р. – середньо-технічне залізничне училище реорганізоване в технікум з 4-річним строком навчання з тягової спеціальності

15 лютого 1920 р. – відкриваються трирічні вечірні курси техніків – будівельників Шляхів Сполучення з присвоєнням кваліфікації техніків І-го розряду

1921 р. – випуску не було, тому що під час громадянської війни(1917-1921р.р.) заняття неодноразово припинялися.

1922 р. – перший (післяреволюційний) випуск технікуму – 40 осіб, 1917р. і 1918р. набору березень 1923р. – технікум стає піонером радіомовлення в місті, справжньою сенсацією став зібраний власноруч студентом Ільєнко І.Г. детекторний приймач, завдяки якому учні й викладачі мали змогу почути голос Москви (концерт відомих артистів, фрагменти оперети «Сільва»), з цієї події розпочалася діяльність радіогуртка

1923 р. – розпочинає роботу планерний гурток, в якому до осені 1927р. з великим ентузіазмом і захопленням займалися понад 150 учнів. Ініціатором і організатором гуртка був учень технікуму Олександр Єремєєв (у майбутньому став льотчиком, брав участь у боях із фашистськими загарбниками). Активній діяльності гуртка сприяв завідувач навчальними майстернями, інженер - Певницький Микола Вікторович, активно допомагали викладач креслення Курепін, майстер навчальних майстерень – Г.Л.Шевко, учень – М.Айзенберг, підтримував ініціативу і творчість учнів і педагогів начальник технікуму - Макарський М.М.

1924 р. – відкриття при профтехшколі другої – будівельної спеціальності, з трирічним строком навчання та дворічним стажуванням на виробництві

31 серпня 1925 р. – у день авіації власноруч зібраний гуртківцями планер був запущений на Вирівській дорозі, учень Олександр Єремєєв піднявся на планері на висоту 8-10м, пролетів 40м, успішно приземлився.

восени 1925 р.- гуртківці технікуму брали участь у І-ому Всесоюзному зльоті планеристів , виступ планеристів з нашого міста був вдалим. Конотопський планер випробовував молодий льотчик, а в майбутньому геніальний авіаконструктор, двічі герой Радянського Союзу - Яковлев АС.

восени 1926 р. – група студентів технікуму на чолі з керівником – Дегтярьовим знову брали участь у змаганнях планеристів у Феодосії, на яких представляли планер конструкції Гуревича. Ці змагання були відзняті на плівку і потім показувались у клубах.

восени 1927 р. - в технікумі починає діяти гурток Автотору(замість планерного гуртку); відремонтоване власними силами у навчальних майстернях стареньке авто по вихідних днях перевозив пасажирів за 40копійок з вокзалу до міста (водій – учень Андрієвський); ініціатива гуртківців стала поштовхом для організації в місті перевезення людей автобусами-коробками за маршрутом «вокзал-місто»

1929 р. – при профшколі відкрито школу ФЗО за спеціальностями: тягова, шляхова, будівельна

1930 р. – профшкола реорганізована в технікум з 4-річним терміном навчання, при якому відкривається вечірнє відділення тягової спеціальності для робітників паровозо-ремонтного заводу, паровозного і вагонного депо.

1931 р. – технікум реорганізовано у комбінат, у складі котрого діють:

*денне відділення, спеціальності: тягова, шляхова, будівельна

*вечірнє відділення, тягова спеціальність

*школа ФЗО, спеціальності: помічник машиніста паровоза; слюсар по ремонту паровозів і вагонів; шляхова і будівельна

*вищі інженерні курси

1934 р. – до тягової спеціальності додається друга спеціальність – вагонників, випускники денного відділення технікуму отримують дві спеціальності: паровозників і вагонників

1935 р. – у технікумі відкривається нова спеціальність «механізація шляхових робіт» з 4-річним терміном навчання (випуску за цією спеціальністю не було, вона проіснувала 2,5 роки)

1936 р. – технікум отримує від будівельної дільниці 2-етажну будівлю гуртожитку для учнів з пічним опаленням за адресою (вул. Депутатська, 52)

1937 р. – у технікумі залишається лише 1 спеціальність «шляхове господарство» з 4-річним терміном навчання, припинено набір учнів

*на вечірнє відділення,

* школу ФЗО,

* інженерні курси (переведені у м.Дніпропетровськ – 1937р.)

20 вересня 1940 р. – відбулися урочистості з нагоди відзначення 50-річчя навчального закладу.

21 червня 1941 р. – останній передвоєнний (23-ій) випуск технікуму

28 серпня 1941 р. – технікум (24 студенти на чолі з директором – Автуховим П.Г.) евакуюється до м. Сизрань (Куйбишевська обл.) до Сизранського залізничного технікуму; під час евакуації загинули всі архіви технікуму.

1942 р. – у м. Сизрань відбувається воєнний випуск учнів 4-го курсу, евакуйованих із Конотопу (14 осіб із 24) і проводиться набір учнів у м.Сизрань

11 жовтня 1943 р. – технікум евакуюється з м.Сизрані до рідного міста, починається відбудова навчального корпусу, зруйнованого щент фашистськими загарбниками під час окупації міста

1 листопада 1943 р. – розпочинаються заняття в приміщенні навчальних майстерень для 178 учнів нового набору та 29 учнів, що навчалися в технікумі на 2-го курсі до евакуації.

1943-1945р.р. – випусків не було.

1945 р. – відновлення приміщення навчального корпусу проводить конотопська будівельна дільниця.

20 червня 1946 р. – перший післявоєнний випуск – 2 групи, 44 випускника

жовтень 1946 р. – випуск ще однієї післявоєнної групи у кількості 18 осіб

1947р. – технікум очолив Микола Прокопович Срочко – непересічна особистість, біографія якого навіки поєдналася з історією навчального закладу, людина, яка пройшла фронтovими шляхами від Москви до Берліну, людина, яка в пам'яті багатьох поколінь випускників і викладачів технікуму назавжди залишилася взірцем чуйності,

принциповості, професіоналізму, титанічної працездатності, відданості улюбленій справі; очолював технікум до 1979 р.

1 вересня 1947 р. – довгоочікувана і знаменна подія в житті технікуму: відбудовано навчальний корпус, заняття розпочалися у 14 нових аудиторіях, окрім навчальних кабінетів тут розмістилися актові зали на 250 місць, бібліотека, кабінет директора і заступника, медпункт, агітпункт, в цокольному поверсі – їдальня на 50 місць, роздягальня, кабінет ДПЮ, архів, лабораторія будівельного виробництва, підсобні приміщення)

1949 рік – учні технікуму брали участь у прокладанні першої в місті трамвайної колії від залізничного вокзалу до пам'ятника Леніну

1952 рік - постановка вистави за п'єсою М.В.Гоголя «Одруження» силами викладачів технікуму до 100-річчя з дня народження письменника

1 грудня 1952р. – на базі технікуму почало функціонувати вечірнє відділення механічної спеціальності для паровозо-вагоноремонтного заводу та залізничного вузла

1954 р. – завуч технікуму Ф.Д.Тоценко створив пристрій для складання розкладу занять і заміни відсутніх викладачів диспетчером технікуму, котрий використовується навчальною частиною технікуму по теперішній час

1 вересня р. – технікум було передано до міністерства транспортного будівництва Радянського Союзу (Постанова Ради Міністрів СРСР № 1723 від 12 серпня 1954 р.), термін навчання 4 роки на базі 7 класів, 2 роки 6 місяців – на базі 10 класів.

вересень 1954 р. – припиняється набір на вечірнє відділення за механічною спеціальністю (паровозники), учні були переведені на заочну форму навчання або до інших технікумів

7 квітня 1955 р. – Наказом міністерства вищої та середньої освіти СРСР № 50-Т технікум перейменований у Конотопський будівельний технікум транспортного будівництва з 1956 р. – у технікумі приділяється велика увага розвитку технічній

творчості. У найкоротший термін учасниками технічних гуртків були виготовлені різні моделі роторного снігозбирача, різні моделі башенного крану БКСКЗ, модель шляхоукладного крану, скрепера Д222. Моделі мали великий успіх на ВДНХ СРСР і демонструвались в Сполучених Штатах Америки.

1958 р. – замість випускних державних іспитів вводиться захист дипломних проєктів (випуск – 200 осіб)

4 вересня 1959 р. – технікум переведено до Ради народного господарства Харківського економічного адміністративного району (Постанова Ради міністрів СРСР № 671 від 17 квітня 1959р.) зі спеціальністю «Будівництво й експлуатація шляхового господарства»

квітень 1960 р. - постановка вистави за п'єсою Синельникова «Добре слово» силами викладачів технікуму (у 50-х – 60-х роках учасниками драматичного гуртка були поставлені п'єси «Назар Стодоля», «Наталка-Полтавка», «Ой, не ходи, Грицю», «Цигани», «Ведмідь» та інш., ролі виконували учні й викладачі)

25 березня 1961р. – технікум знову переведено до Міністерства транспортного будівництва СРСР, спеціальність і термін навчання залишився без змін

вересень 1961р. – змінюються терміни навчання в технікумі: 4 роки і 4 місяці - для учнів, що вступили на базі 7 і 8 класів, 2 роки і 10 місяців – для тих, хто вступив на базі 10 і 11 класів; присвоєння спеціальності № 1214 «будівництво та експлуатація шляхового господарства залізничного транспорту»

вересень 1964 р. – у технікумі змінюється спеціальність і термін навчання: спеціальність

№ 1220 «Вишукування будівництво залізниць», прийом на базі 7-8 класів – 3 роки 6 місяців строк навчання, на базі 10-11 класів – 2 роки 6 місяців
23 лютого 1965 р. – змінюється термін навчання за спеціальністю №1220 «Вишукування будівництво залізниць»: на базі 8 класів – 3 роки 6 місяців, на базі 10 класів – 2 роки 6 місяців з присвоєнням кваліфікації «технік-будівельник» (Рішення Міністерства вищої та середньої освіти СРСР)
вересень 1965 р. – закінчено будівництво і здано в експлуатацію чотирьохповерхова будівля гуртожитку для учнів по проспекту Миру.
8-9 січня 1966 р. – святкові заходи з нагоди 75-річного ювілею навчального закладу (8 січня – урочистості та великий святковий концерт у Будинку культури «Червоний металіст», День відкритих дверей та екскурсії по місту для гостей-випускників технікуму), на ювілей прибуло біля 200 випускників різних років і гостей
вересень 1966 р. – створюється друга спеціальність №1202 «Промислове та цивільне будівництво». Термін навчання на базі 8 класів – 3 роки 6 місяців, на базі 10-11 класів – 2 роки 6 місяців. Всього прийом до технікуму – 270 осіб.
вересень 1967 р. – створюється третя спеціальність № 1216 «Будівництво й експлуатація автомобільних доріг», термін навчання на базі 8 класів – 3 роки 6 місяців, на базі 10-11 класів – 2 роки 6 місяців. Всього прийом до технікуму – 300 студентів.
вересень 1969 р. – прийнято до експлуатації нова п'ятиповерхова будівля гуртожитку для студентів по пр. Миру
1970 р. – досвід роботи клубу інтернаціональної дружби «Гренада» (керівник – Шевко Н.В.) узагальнювався і презентувався на виставці в Москві, відзначений бронзовою медаллю виставки
1974 р. – розпочинається будівництво століття: БАМ – траса мужності, свій внесок у будівництво БАМу зробили і випускники технікуму різних років
вересень 1974 р. – новий навчальний рік розпочався в новому навчальному корпусі (3-х поверхове, з цоколем, на 960 учнів) по вул. Садовій, 55
вересень 1975 р. - прийнято до експлуатації нова п'ятиповерхова будівля гуртожитку для студентів (для дівчат) по вул. Садовій
*закінчено будівництво центральної котельні для опалення всіх гуртожитків і навчального корпусу
*навчальний корпус по вул. Чкалова, 1 переданий в оренду Харківському навчально-консультативному пункту політехнічного інституту, а навчальні майстерні, гараж, тир, склад залишилися в експлуатації технікуму
*отримано дозвіл направляти на навчання до вищих навчальних закладів не 5% випускників, що мають 75% відмінних оцінок, а 10% випускників, що не мають задовільних оцінок і отримали диплом з відзнакою
вересень 1976 р. – розпочато будівництво їдальні технікуму по вул. Садовій
1 грудня 1977 р. – введена в експлуатацію будівля їдальні на 100 місць для учнів і викладачів технікуму
1980р. – реформування закладу: Конотопський будівельний технікум транспортного будівництва ім.П.Новікова
грудень 1980 р. – відкриття в Конотопі, в приміщенні колишнього технічного залізничного училища, електромеханічного технікуму (директор – Беляєв Олександр Павлович, кількість викладачів – 11, з 1982р. директор – Ростовський Анатолій Павлович), набір студентів здійснювався за спеціальностями «Обробка металів різанням» і

«Електроапаратобудівництво»; технікум готував фахівців спочатку на вечірньому, з 1981р. – на денному відділенні, з 1993р. – на заочному відділенні
1991 р. – Конотопський будівельний технікум транспортного будівництва підпорядковується Міністерству освіти України
середина 90-х років – розпочато співпрацю технікуму з Харківськими, Дніпропетровськими, Київськими навчальними закладами в рамках комплексу «Укртрансвуз»
1997 р. – черговий крок у реформуванні навчального закладу – створення Конотопського політехнічного технікуму (директор – Гончаренко І.М.) на базі будівельного та електромеханічного технікумів міста
1998 р. – новий крок на шляху розвитку навчального закладу (директор – Бібик В.В.), технікум стає багатoproфільним, відкриваються нові спеціальності, заочне відділення, набувається досвід роботи з університетами (Харківський університет радіоелектроніки), розпочинається реконструкція навчальних корпусів і гуртожитків, комп'ютеризація, відновлюється музей історії технікуму, відроджуються гуртки художньої самодіяльності
червень 2001 р. – нова сходинка на шляху розвитку та реформування навчального закладу: на базі Політехнічного технікуму створюється Конотопський інститут Сумського державного університету (Наказ Міністерства освіти і науки України №442 від 08.06.2001 р.) з денною та заочною формами навчання.

[Музей історії навчального закладу](#)